

ONTWERPBESLUIT ONTGRONDINGENWET VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Datum besluit : 14 september 2015
Onderwerp : Ontgrondingenwet - gemeente Neerijnen
Activiteit : Herinrichting Heesseltse uiterwaard
Kadastrale percelen : Est en Opijnen, sectie D, nr. 99, 100, 114 en sectie E, nr. 390, 391, 392 en 393. Varik, sectie E, nrs. 46 t/m 54, 56, 212, 213, 214, 229. 230, 233 t/m 240, 715, 736, 822, sectie C, nrs. 205, 206, 207, 212, 297, 298, 301.303, 343, 379, 380, 381, 389, 430, 437 en 453.
Verlenen/weigeren : verlenen vergunning
Aanvrager : Rijkswaterstaat Oost Nederland
Zaaknummer : 2015-005700

I. GEGEVENS

1. AANVRAAG

Op 9 april 2015 heeft Anteagroup namens Rijkswaterstaat Oost Nederland een aanvraag om vergunning ingevolge de Ontgrondingenwet ingediend voor het ontgronden van de percelen kadastraal bekend gemeente Est en Opijnen, sectie D, nr. 99, 100, 114 en sectie E, nr. 390, 391, 392 en 393. Varik, sectie E, nrs. 46 t/m 54, 56, 212, 213, 214, 229. 230, 233 t/m 240, 715, 736, 822, sectie C, nrs. 205, 206, 207, 212, 297, 298, 301.303, 343, 379, 380, 381, 389, 430, 437 en 453.

De aanvraag bestaat uit:

- . Aanvraagformulier
- . Inrichtings- en uitvoeringsplan Heesseltsche Uiterwaarden(revisie 03) 10032015
- . Grondstromenplan Heesseltsche Uiterwaarden definitief (revisie 03c)
- . Passende beoordeling Heesselt MIRT 4 rev00
- . Natuurtoets Heesseltsche uiterwaarden MIRT 4 rev01
- . Projectplan Ruimtelijke Ingrepen Heesselt FFWET MIRT4
- . geohydrologischonderzoek-MIRT4-R07-definitief
- . Beheerplan Heesseltsche Uiterwaarden versie 18 april 2011 2.0
- . astrale gegevens-KK-1-0002
- . Eigenarenkaart 258135-GZ-4-0002 D0
- . Milieu hygiënisch en fysisch waterbodemonderzoek hoofdrapport
- . Milieu hygiënisch en fysisch bodemonderzoek tekeningen
- . Huidige hoogtes 258135_HEE_DTM_00_D4
- . toekomstige hoogtes 258135_HEE_DTM_01_D4
- . Vergravingen HEE_DTM_06_D2
- . Ligging profiellijnen HEE_DTM_07_D1
- . Profielen
- . Machtiging t.b.v. vergunningen Heesseltsche Uiterwaarden

BESCHRIJVING AANVRAAG

De aanvraag heeft betrekking op de Heesseltsche Uiterwaard. In het kader van een door Rijkswaterstaat opgesteld herinrichtingsplan voor deze uiterwaard wordt een groot aantal maatregelen getroffen waaronder de aanleg van nevengeulen en het plaatselijk verlagen van het maaiveld. De totale herinrichting beslaat een gebied van 340ha. Doel van deze herinrichting is het leveren van een bijdrage aan de hoogwaterveiligheid en het realiseren van 206ha nieuwe natuur. De oppervlakte van de feitelijke ontgraving is ongeveer 150ha. Uit de bij de aanvraag ingediende grondbalans blijkt dat de totale hoeveelheid te ontgraven specie 2.155.661m³ zal zijn. Van deze hoeveelheid zal 1.295.400m³ in het gebied worden toegepast. Op basis van het uitgevoerde bodemonderzoek wordt verwacht dat 35.728m³ verontreinigde moet worden afgevoerd naar een verwerker. Verder komt naar verwachting 49.920m³ vermarktbaar klei vrij en 824.533m³ vermarktbaar zand.

2. PLANOLOGISCHE SITUATIE

In verband met de voorgenomen herinrichting heeft de gemeente Neerijnen op 28 november 2013 het bestemmingsplan Heesseltsche Uiterwaarden vastgesteld. Het overgrote deel van de uiterwaard heeft de bestemming natuur gekregen. De te graven geulen zijn als water bestemd. Enkele particuliere percelen hebben een agrarische bestemming gehouden.

In de Omgevingsvisie van de provincie ligt het gebied binnen het Gelders Natuur Netwerk.

3. PROCEDURE

Op grond van artikel 3, eerste lid, van de Ontgrondingenwet is het verboden te ontgronden zonder vergunning. Volgens artikel 8, tweede lid, zijn wij bevoegd om over deze aanvraag te beslissen. Voor ontgrondingen in het winterbed van een tot de rijkswateren behorende rivier is in artikel 8, derde lid, bepaald dat wij deze bevoegdheid uitoefenen in overeenstemming met "Onze minister". Dit betekent dat wij de onderhavige ontgrondingsvergunning pas definitief kunnen verlenen nadat de Minister van Infrastructuur en Milieu daarmee schriftelijk heeft ingestemd.

De Ontgrondingenwet verklaart in artikel 10, eerste lid, afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en afdeling 13.2 van de Wet milieubeheer van toepassing op de totstandkoming van een vergunning ingevolge de Ontgrondingenwet. Wij hebben de ontvangst van de aanvraag bevestigd en de aanvraag aan de betrokken bestuursorganen toegestuurd met het verzoek om een zienswijze daaromtrent te geven.

Op 12 mei 2015 hebben wij de aanvrager bericht dat de aanvraag niet compleet is omdat de bijgevoegde tekening niet voldoet aan de door ons gestelde eisen.

Op 24 juni hebben wij aangepaste tekeningen ontvangen. Deze tekeningen maken deel uit van de vergunningaanvraag.

De termijn voor het nemen van het besluit wordt opgeschort tot de dag waarop de aanvraag is aangevuld of de door ons gestelde termijn voor aanvulling ongebruikt is verstreken. Conform artikel 4:15 van de Awb is de termijn opgeschort met 43 dagen.

Milieueffectrapportage

Ingevolge de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage dient voor de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem een milieueffectrapportage (MER) te worden opgesteld in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een terreinoppervlakte van 25 hectare (ha) of meer (onderdeel C, categorie 16.1).

De aangevraagde ontgronding heeft een oppervlakte van ongeveer 150ha (feitelijke ontgraving) het gaat om 340ha in te richten gebied. Dit betekent dat de ontgrondingsvergunning een m.e.r.-plichtig besluit is. Daarnaast zijn de aanleg primaire waterkering en de Passende beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet m.e.r.-plichtige onderdelen. Voor het project is een MER opgesteld. Het MER rapport gedateerd 14 juni 2010 is bij de ontgrondingsaanvraag ingediend en wordt samen met de ontwerp-beschikking ter inzage gelegd.

4. ADVIEZEN

De gemeente Neerijnen heeft ons verzoek om advies voorgelegd aan de Omgevingsdienst Rivierenland. De omgevingsdienst geeft aan dat het bodemonderzoek niet conform de geldende normen is uitgevoerd. Dit betekent dat grondtoepassingen op de landbodem op basis van bij de ontgrondingsaanvraag gevoegde stukken niet geaccepteerd worden.

Waterschap Rivierenland heeft ons bij brief van 11 juni 2015 positief geadviseerd. Voor het project Heesseltse Waarden heeft Rijkswaterstaat een aanvraag om watervergunning ingediend en het waterschap verwacht deze vergunning te kunnen verlenen.

II. BELANGENAFWEGING

In de Ontgrondingenwet wordt bepaald dat besluiten op ontgrondingsaanvragen worden genomen op basis van een afweging van alle betrokken belangen.

In het onderhavige geval gaat het om de volgende belangen:

- a. planologie;
- b. hoogwaterveiligheid;
- c. waterhuishouding;
- d. natuur en landschap;
- e. archeologie;
- f. bodemkwaliteit.

Ad a planologie

Volgens de omgevingsvisie Gelderland ligt de Heesseltse Uiterwaard binnen het Gelders Natuur Netwerk. De uiterwaard heeft volgens het op 28 november 2013 vastgestelde bestemmingsplan Heesseltsche Uiterwaarden de bestemming natuur. De te graven geulen zijn als water bestemd. Enkele particuliere percelen hebben een agrarische bestemming gehouden.

Naar ons oordeel is de beoogde herinrichting van de Heesseltse Uiterwaard in overeenstemming met ons ruimtelijk ordeningsbeleid. Het bestemmingsplan maakt de herinrichting mogelijk. Er zijn dan ook geen planologische belemmeringen voor het verlenen van de gevraagde vergunning.

Ad b hoogwaterveiligheid

Uit rivierkundige berekeningen die als onderdeel van het MER zijn uitgevoerd blijkt dat de herinrichting voldoet aan de doelstelling namelijk een waterstandsverlaging van minimaal 5,5 cm bij een maatgevende afvoer van 16.000m³/s. Bij het vaststellen van het Voorkeursalternatief (MIRT 3) is naast deze waterstandsverlaging ook rekening gehouden met andere rivierkundige aspecten zoals veiligheid voor de scheepvaart en opstuwing benedenstrooms van het projectgebied. Uit oogpunt van hoogwaterveiligheid beoordelen wij de aanvraag positief. Overigens worden rivierkundige zaken geregeld in het Projectplan Water. Gelet op het feit dat de ontgrondingsvergunning door Rijkswaterstaat wordt aangevraagd nemen wij aan dat er geen rivierkundige belangen in het geding zijn die door het uitvoeren van de gevraagde ontgroning geschaad zouden worden.

Ad c waterhuishouding

Bij de aanvraag is een hydrologisch onderzoek naar de effecten op de grondwaterstanden gevoegd. Daarbij is met name gekeken naar de effecten op de grondwaterstanden in het binnendijkse gebied. Uit het onderzoek blijkt dat de aanleg van de nevengeul en strangen een beperkt effect heeft. In combinatie met de verondieping van de zandplassen is het effect verwaarloosbaar klein. Dit onderzoek is gebaseerd op model berekeningen. Het is niet uitgesloten dat de werkelijke situatie afwijkt van de geschematiseerde situatie waarmee is gerekend. Om dat te monitoren is reeds een peilbuizenmeetnet ingericht.

Omdat de werkzaamheden gedeeltelijk zullen plaatsvinden in de buitendijks gelegen beschermingszone van de waterkering is een watervergunning van het waterschap nodig. Deze vergunning is aangevraagd en het Waterschap Rivierenland heeft aangegeven dat deze vergunning naar verwachting verleend kan worden. Het waterschap adviseert daarom positief over de ontgrondingsaanvraag.

Onze conclusie op grond van vorenstaande is dat het belang van de waterhuishouding niet wordt geschaad door de beoogde ontgroning.

Ad d natuur en landschap

Naast de verbetering van de hoogwaterveiligheid is natuurontwikkeling een belangrijke doelstelling van het project. Het inrichtingsplan voorziet in de ontwikkeling van 206ha riviernatuur. De herinrichting heeft een gunstig effect op op een groot aantal habitattypen van het Natura 2000 gebied Rijntakken. Door de toename van de rivierdynamiek ontstaan er goede mogelijkheden voor de ontwikkeling van Stroomdalgraslanden, Slikkige oevers, Glanshaverhooilanden Alluviale bossen.

In het kader van de Natuurbeschermingswet en de Flora- en Faunawet vindt een meer gedetailleerde beoordeling van de verschillende natuuraspecten plaats.

De effecten op soorten en habitats zijn gedetailleerd onderzocht en beschreven in de bij de aanvraag gevoegde Natuurtoets en Passende beoordeling. Gelet op de verdeling van bevoegdheden tussen rijk en provincie is bij beide een Natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd. Deze vergunningen zijn inmiddels in ontwerp verleend. Een ontheffing art 75 Flora- en Faunawet is aangevraagd en kan gelet op de resultaten van het natuuronderzoek worden verleend.

Wat betreft ontgrondingsaanvraag zijn wij van oordeel dat de voorgenomen ontgroning van belang is voor de in dit gebied gewenste natuurontwikkeling. De wettelijke bescherming van bestaande natuur vormt geen belemmering voor het uitvoeren van de beoogde werkzaamheden.

Ad e archeologie

In verband met de beoogde graafwerkzaamheden is een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd en een inventariserend veldonderzoek. Het onderzoek heeft de lage archeologische verwachting bevestigd.

In het gebied zijn oude strangen aanwezig en het zou kunnen dat daarin nog archeologische resten aanwezig zijn. Bijvoorbeeld scheepswrakken of rituele deposities van bijzondere voorwerpen of offers van mensen of dieren. Om deze reden moet op plaatsen waar de nieuwe geulen overlappen met oude strangen het graafwerk worden uitgevoerd onder archeologische begeleiding. (In het archeologisch onderzoek zijn de betreffende terreingedeelten aangeduid als zone B.) Het programma van eisen dat hiervoor is opgesteld is niet bij de ontgrondingsaanvraag gevoegd en is ook nog niet goedgekeurd door de provinciale archeoloog.

Wij zullen in de onderhavige vergunning een voorschrift opnemen dat de op terreingedeelten aangeduid als zone B het graafwerk onder archeologische begeleiding moet plaatsvinden volgens een door de provinciale archeoloog goedgekeurd Programma van Eisen.

Het archeologisch belang is daarmee naar ons oordeel voldoende gewaarborgd.

Ad f bodemkwaliteit

Bij de ontgrondingsaanvraag is een door Oranjewoud in opdracht van Rijkswaterstaat uitgevoerd Milieuhygiënisch en fysisch (water)bodemonderzoek gevoegd. Verder is een door Antea opgesteld rapport bijgevoegd waarin een uitgebreide onderbouwing is gegeven van de beoogde toepassing van grond voor de herinrichting onder het Besluit Bodem Kwaliteit. Op basis van de resultaten van deze onderzoeken is de conclusie dat de (water)bodemkwaliteit in de Heesseltse Uiterwaarden geen belemmering vormt voor het uitvoeren van het project. Indien sprake is van toepassing op landbodem zal mogelijk in het kader van de hiervoor geldende wet en regelgeving nog nader onderzoek moeten plaatsvinden. (zie het advies van de Omgevingsdienst Rivierenland).

Andere belangen die geschaad zouden kunnen worden door de beoogde ontgroning, zijn voor zover ons bekend niet in het geding.

CONCLUSIE

Op grond van vorenstaande overwegingen komen wij tot de conclusie dat de aangevraagde ontgroning van belang is uit het oogpunt van hoogwaterveiligheid en natuurontwikkeling. Uit oogpunt van andere betrokken belangen ontmoet de ontgroning geen overwegende bezwaren. Dit betekent dat de gevraagde vergunning kan worden verleend.

III. BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland,
gelet op de Ontgrondingenwet en de Gelderse Ontgrondingenverordening 1997

HEBBEN BESLOTEN

Aan Rijkswaterstaat Directie Oost Nederland vergunning te verlenen voor het ontgronden van de percelen kadastraal bekend gemeente Est en Opijnen, sectie D, nr. 99, 100, 114 en sectie E, nr. 390, 391, 392 en 393. Varik, sectie E, nrs. 46 t/m 54, 56, 212, 213, 214, 229, 230, 233 t/m 240, 715, 736, 822, sectie C, nrs. 205, 206, 207, 212, 297, 298, 301.303, 343, 379, 380, 381, 389, 430, 437 en 453 onder de volgende voorschriften:

Oplevering

- 1 De ontgroning moet uitgevoerd en ingericht worden overeenkomstig de aan dit besluit toegevoegde en daarvan deel uitmakende plantekeningen nr. 258135_HEE_DTM_6 (vergravingen), 258135_HEE_DTM_7 (ligging dwarsprofielen) en twee profielen bladen 258135_HEE_DP_1 en 2. Alle tekeningen zijn gedateerd 18 juni 2015. Dit betekent dat er geen ontgroning mag plaatsvinden buiten de insteek en beneden het vlak van de taluds en bodemlijnen.
- 2 De ontgroning krachtens dit besluit dient volgens de gestelde voorschriften opgeleverd te zijn binnen 3 jaar na aanvang van de ontgrondingswerkzaamheden.
- 3 Bij tussentijdse beëindiging van de ontgroning moet deze worden afgewerkt volgens door Gedeputeerde Staten te stellen voorschriften.
- 4 Revisietekeningen moeten binnen 3 maanden na afronding van de ontgrondingswerkzaamheden aan Gedeputeerde Staten worden toegezonden. Op deze tekeningen dienen eventuele verschillen tussen de vergunningstekening en de oplevering aangegeven te zijn.

Start ontgroning

- 5 Houder is verplicht de aanvang van de ontgroning minimaal twee weken van tevoren te melden bij het Provincieloket van de provincie Gelderland, telefoon (026) 359 99 99 of via post@gelderland.nl
- 6 Houder is verplicht voor aanvang van de werkzaamheden een digitaal bestand (uitwisselingsformaat DXF, DWG of NEN 1878) van de uitvoeringstekeningen aan ons beschikbaar te stellen.
- 7 Houder is verplicht (per ontgrondingsfase) een **werkplan** op te stellen, aangevende de wijze waarop, en ook de volgorde en de tijdsduur waarin, de te verrichten werkzaamheden (ontgravings-, opslag- en inrichtingswerkzaamheden) zullen worden uitgevoerd.
Het werkplan moet in ieder geval bevatten:
 - een overzicht van de te verrichten werkzaamheden, daarbij moeten de ontgrondingswerkzaamheden en de inrichtingswerkzaamheden worden aangegeven.
 - uitvoeringstekeningen (gerelateerd aan de coördinaten van het Rijksdriehoekstelsel) waarop de huidige terreinsituatie is aangegeven en waarop tevens de nieuwe situatie is getekend;
 - een sluitend grondstromenplan waarmee wordt aangetoond dat de voorgeschreven eindoplevering kan worden gerealiseerd. Dit betekent dat te allen tijde voldoende specie beschikbaar moet zijn om de aanvullingen te realiseren;
 - De naar verwachting te winnen hoeveelheid delfstoffen onderscheiden naar grint, industriezand, ophoogzand en keramische klei;
 - een specificatie van de hoeveelheden voor aanvulling te gebruiken specie;

de situering van de benodigde depots;

- de voorzieningen ten behoeve van het specietransport;
- het (win) materiaal waarmee en de wijze waarop de diverse werkzaamheden worden uitgevoerd;
- de wijze waarop de taluds worden gemaakt en afgewerkt;
- de termijn waarop de werkzaamheden worden afgerond.

Bedoeld werkplan moet in tweevoud aan ons ter beoordeling worden toegezonden.

Met de ontgroning (van de betreffende ontgrondingsfase) krachtens dit besluit mag niet worden begonnen voordat wij met het plan hebben ingestemd. De werken moeten volgens dit werkplan worden uitgevoerd.

- 8 Bij de uitvoering van de vergunning dienen de werktuigen die ingezet worden met een GPS plaatsbepalingssysteem uitgerust te zijn.

Uitvoering

- 9 Het terrein moet in ordelijke toestand worden gehouden.
- 10 Als voor de uitvoering van de ontgroning een zandzuiger wordt ingezet moet deze uitgerust zijn met een plaatsbepalingssysteem en een dieptemeter, waarmee continu de diepte van de zuigmond en de afstand van de zuigmond tot de insteek bepaald kan worden. Plaatsbepaling moet iedere dag geschieden voor aanvang van de winwerkzaamheden en bij verplaatsing tijdens het winnen.
De plaatsbepaling moet digitaal worden bijgehouden, deze digitale gegevens dienen aan boord van het winwerktuig aanwezig te zijn. De gegevens inzake plaatsbepaling moeten op verzoek van Gedeputeerde Staten worden toegezonden.
- 11 Elke drie maanden en telkens wanneer Gedeputeerde Staten daartoe opdracht geven, moet de houder, ten genoegen van Gedeputeerde Staten, ter plaatse peilingen (laten) verrichten en de resultaten daarvan direct aan Gedeputeerde Staten doen toekomen. Indien de peilingen aanleiding geven tot het treffen van aanvullende maatregelen, is de houder verplicht binnen een door Gedeputeerde Staten te bepalen periode zulke maatregelen te treffen.
De maatregelen behoeven de goedkeuring van Gedeputeerde Staten.
- 12 Door of vanwege de houder moet elk jaar voor 1 maart schriftelijk opgave worden gedaan van de in het voorafgaande kalenderjaar gewonnen en afgevoerde hoeveelheid delfstoffen. Daarbij onderscheid maken in industriezand, ophoogzand, grint en keramische klei.

Geldigheidsduur

- 13 Deze vergunning vervalt drie jaar na datum verlening, indien met het ontgronden krachtens dit besluit geen begin is gemaakt. Indien de vergunning is opgeschort, wordt voornoemde vervalt termijn eveneens opgeschort.

- 14 Indien met het ontgronden nog geen begin is gemaakt en een gemotiveerd verzoek tot verlenging is ingediend, blijft, wanneer op dat verzoek niet voor de vervaldag is beslist, de vergunning van kracht tot het moment waarop op dat verzoek onherroepelijk is beslist; gedurende de periode, gelegen tussen de vervaldatum van deze vergunning en de datum waarop de beslissing op het verzoek om verlenging onherroepelijk is geworden, mag van deze vergunning geen gebruik worden gemaakt.

Om mogelijke schade aan eventuele kabels en leidingen te voorkomen, raden wij aan contact op te nemen met het Kabels en Leidingen Informatiecentrum, onderdeel van het Kadaster (via telefoonnummer 0800-0080 of via www.kadaster.nl/klic). Volgens de KLIC-procedure dient dit minimaal drie werkdagen voor het begin van de werkzaamheden te geschieden. Aan het KLIC kan worden doorgegeven waar en wanneer de ontgrondingswerkzaamheden zullen plaatsvinden. Het KLIC informeert de betrokken kabel- en leidingbeheerders, die vervolgens op hun beurt contact zullen opnemen met degene die de KLIC-melding heeft gedaan.

De Flora- en faunawet verbiedt het verstoren van broedvogels. Hiervoor worden geen ontheffingen verleend. Dit betekent dat tijdens het broedseizoen mogelijk op een aangepaste manier gewerkt moet worden teneinde verstoring van broedvogels te voorkomen.

Als tijdens de ontgrondingswerkzaamheden archeologische resten worden aangetroffen, dient dit op grond van de Monumentenwet 1988 direct gemeld te worden bij de gemeente waar de ontgrondingswerkzaamheden worden uitgevoerd.

Zienswijzen

Gedurende de periode van terinzagelegging kunnen door eenieder schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren worden gebracht. Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provincieloket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

De periode van terinzagelegging staat vermeld op de kennisgeving welke wordt toegezonden met het ontwerpbesluit en is in te zien op de site van de provincie: www.gelderland.nl>actueel>bekendmakingen.